

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru marohle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembrie 1884, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espeditiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Din cauza S. sârbători Nrul cel mai de aproape va apăre Joi în 27 Decembre.

„Și pe pământ pace între oameni bunăvoire.“

Acestea sunt cuvintele, cu care ne întimpină maica noastră biserică. Pace pe pământ, și bunăvoire între oameni, pace între oameni ca cetățeni ai statului, pace între oameni ca fii ai bisericii, pace între toate împregiurările, căci dela ea este condiționată bunăviețuire pe pământ.

Cuvinte de maică iubită, cuvinte cerești, și ele ne vin tocmai acuma în momentele cele mai critice, și ne vin scrise cu litere de aur în inima credincioșilor dedați a se ridica și preste slăbiciunile minței omenești.

Cuvinte cerești ele, ce ni se cântă de corul îngerilor, în fața unei alte tabere vrășmașe, care cu oarbă cutezanță a scris pre steagul seu gâlceavă între oameni și sfășiere între cetățeni.

Adevărurile evangheliei stau față în față cu deșertăciunea oamenilor chemați de soarte la sârbșirea de lucruri fără căpătăiu.

Strașnic tablou ne înfașează aceste tabere.

Pre deoparte se prezintă romanului ortodox ceata îngerilor împregiurul peșterii din cetatea Vifleemului, ce se chiamă Nazaret.

Între condițiuni modeste s'a născut în aceea peșteră un prunc tinăr. Magii dela răsărit conduși de o stea luminoasă au alergat și s'au închinat noului născut, i-au dat apoi daruri: aur, tămâie și smirnă.

În modesta peșteră se petrece scena cu maghii, în jurul scenei corul îngerilor intonează cântarea cerească: „pace între oameni pre pământ.“

Sublimă priveliște! Între căntări îngerești cu divisa: pace pre pământ, se naște un prunc, și el devine regeneratorul întregii vieți pământeste, deschide porțile cerului, și se face mijlocitoriu între Dumnezeu și om.

Să trecem la alte locuri, și să vedem altă priveliște.

Pre când bisericile cu ritul neortodox sârbau nașterea fiului lui Dumnezeu, pe atunci în centrul romanismului din Transilvania, în orașul Cluș o seamă de oameni sârbșiau un act de caracter familiar.

Era botez, actul cel mai important din viața noului născut.

Sub impresiunea scenelor biblice împreunate cu nașterea Domnului, Clușenii asistau la nașterea unui făt de mult dorit de șovinismul unguresc.

Cerem ertare dela Dumnezeu și dela oameni pentru cutezanța cu care facem pararelă între Mesia creștinismului și Mesia patrioților moderni, între cultul lui Isus Christos și cel făcut maghiarisării.

Este în decadință neamul unguresc întocmai ca neamul omenesc de odinioară. Trebuie făcută o regenerare, — și mai ales în Ardeal e de lipsă regenerarea, căci altcum pere falnica tulpină a seminției ungurești.

Se naște deci un al doilea Mesia: maghiarisare. În palat pompos, la aplausele unui public domnit de idei utopice noul regenerator vede mai întâi lumina lunei.

Pe steagul lui este scris: Luați oamenii ce este al lor propriu, și infiltrați în ei ce este al vostru. Nimiciți toate acelea ce formează adevărata ființă a lor, și formați oameni după chipul și asemănarea voastră, cu limba, credința, datinile și tendințele voastre. Astfelii apoi ei vor fi oameni buni, vor fi cetățeni adevărați ai statului, și buzele lor în tonuri armonioase vor rapsodia laude patriotismului.

Mesia creștinilor în iesle de dobitoace, Mesia patriotismului modern în palat pompos, și între dobitoace, după tendențe judecând.

biserica apurană. De și ziua adevărată a nașterii lui a trecut cu totul în uitare și nu se află notată la nici un scriitor, numai singur dela evangelistul Luca se știe, că Isus s'a născut noaptea. Și din secolul al patrulea încoace noaptea de 24 spre 25 Decembre, în cari cei vechi sârbau „noa sacer“ din care apoi s'a făcut noaptea sântă a creștinilor, o sârbșează toate bisericile creștine.

Și nici un popor nu află în însăși natura s'a mai multă caldură și sfințenie în aceasta sârbătoare ca poporul român. Câte vijelii de natură politică s'au religioasă au sbiciuit asupra lui, cât de strivit în vederile și inclinările lui, despoiat de toate drepturile ce a avut ca moștean al acestui pământ el a rămas lipit, infipt lângă remășițele gloriei străbune, cu tipul, cu limba, cu religia, cu costumul, cu datinile și obiceiurile lui, cu dorul de libertate, de mândria națională — care nu se va stinge nici odată în inima lui.

Și această credință această tărie e eternă e tradițională, e moștenită dela strămoșii nostri; ear Tatăl ceresc, care a sădit-o în pepturile noastre a îngrigit din înălțimea lui să o țină deșteaptă când vedea că e amerințată, a i da putere când o vedea amorțită, ea era în veci viie, ardândă și pânditoare, — și acela care ar cuteza să ne răpească acest dar cerec, ar peri împreună cu noi. Credința în tipul sânt care luminează printre negurile groase ale urei

Colo magii dela răsărit conduși de stea pe ceriu fac omagii noului născut și-i dau daruri, ici niște fanatici tot dela răsărit după rassă se închină și aduc bogate daruri noului născut, conduși și ei de o altă stea apusă în noanul vecinicii de când a răsunit din peptul a 40.000 de oameni: „Suntem națiune română.“

Colo cântare îngerească cu devisa pace, ici cântări unisono după teextul: „Kerek ez a zsemle.“

Strașnică priveliște și în strașnicie o întrece numai contrastul ce este între timpul când ele fuse-seră arangiate.

Creștinii ortodocși din Ardeal vor sârbba în inima lor nașterea lui Christos întocmai după cum învață sânta Evanghelie. Se vor ruga la Mesia cel adevărat pentru sine și ai sei apoi se vor ruga de Mesia Christos să verse darul seu și asupra celor cu Mesia — maghiarisare, ca luminați în veacul luminei și al culturai, se-și vină în ori și se preamărească actul de confusie limbistică cu care se începe împărăția lui Mesia prin apostolii cei trimiși.

Cu aceste încheiam.

Sârbșători fericite! Multe încercări s'au făcut în lume, și încă multe se vor face! Nu noi românii vom aduce la reson pe cei cu vifleemul din Cluș. Dênșii se cred fericiti, inscenând lucruri estravagante, noi vom fi fericiti, când va fi pace între noi ca români. și această pace se condiționează dela bunăvoindță.

Sârbșători fericite! Să ne punem încrederea în nesuccesul lui Messia din Cluș și în restabilirea bunăvoindte între noi care va lăți pretutindenea pacea cea adevărată.

Românii și Universitatea fundului regiu.

Cu acestea s'a încheiat adunarea generală ordinară a Universității din anul curent 1884.

În fine împărțind încă următorul discurs semnificativ pronunțat de deput. Dr. Stefan Păcurar în adunarea Universității cu 11 ani mai înainte.

Estras din discursul pronunțat de deput. Dr. Stefan Păcurar, în ședința din 19 Decembre 1873, cu ocașiunea pertractării proiectului de representațiune, referitor la legea municipală.

„Domnii mei! În fața marelui importanță a acestui obiect și în fața voluminoaselor trei operate deosebite prezentate la acest obiect, mi e în adevăr greu a grupa cele deopotrivă, și a escinde cele deosebite, și a le compara și a le esamina în ambele direcțiuni cu o organizațiune a administrațiunii fundului regiu, corespundețoare timpului nostru.

și fanaticismului, gloria dumnezească a învățătorului dela Nazaret, ea ne-a mântuit de multe ori de valurile ce inundau asupra noastră, ne-a dobândit la Grivița și Plevna independința, fala, gloria și mândria națională.

Atât de puternică e credința în Dumnezeu. Mai puternică și decât dinamita, pre cum de repețite ori ni s'a dovedit. Nici odată însă nu am avut mai multă lipsă de aceasta credință ca acum. Loviturile ce am îndurat de atâtea sute de ani, astăzi năval-se asupra noastră cu puterea unui organ sgu-ducitor — precum la Caransebeș, la Lugos, la Oradea mare, la Satmar, la Blaș, la Cluș, și la Sibiu, — loviturii, cari pătrund în drepturile noastre, în constituțiunea noastră bisericăscă în instituțiunile noastre, — ear firea răbdătoare a Romanului le-a îndurat pe toate, tare în credință, că nici un popor cu nădeșdea în Dumnezeu, n'a putut peri din lume.

Dar să lăsăm la o parte aceste triste icoane. Să îndreptăm și noi laudă ceriului pentru-că ne-a trimis pe pământ pe mântuitorul lumii, pe funda-toriul creștinismului, să îndreptăm privirea noastră cu pietate spre acel loc, pe care Isus l'a udat cu sângele seu.

Vifleemul, locul unde s'a născut Christos e o jumătate de oară îndepărtare de Ierusalim. Locuitorii Vifleemului sunt partea cea mai mare mohamedani,

FOIȚA.

Sârbșători fericite!

Sârbșătoarea sântă, religioasă a nașterii Domnului fie-care, sute de milioane de oameni, de creștini o sârbșează cu atâtea sântăne și pietate, deșteaptă în inimile noastre principiile salutare și valoroase ale predicatorului dela Nazaret, cari încă și astăzi, după aproape două mii de ani au rămas vii în memoria noastră, și cari au pus în fruntea civilizațiunei și a progresului pe acele popoare care le-au îmbră-șșat.

Și ori-ce om, fie creștin ori păgân — cu ori cât de puțină chibzuială trebuie să recunoască că fiul templarului dela Nazaret a plantat lumina cul-turai și-a umanității în inimile tuturor popoarelor creștine, ear steaua dela Vifleem care lumina în creștine, ear steaua a nașterii lui cu lumina ei magică, frumoasă și admirabilă, aceea a fost însuși Christos a cărui rađe călduroase au pătruns în toate bisericile creștine, el era steaua în mijlocul paradisului, în mijlocul bisericii, — în mijlocul lumii întregi!

Ear biserică care mai întâiu aridicat ziua aceea a nașterii lui Isus, — a unui om și Dumnezeu — la una din cele mai remarcabile sârbșători, a fost

Aceasta mi se pare cu atât mai greu, cu cât proiectul majorității comisiunii de șapte, ce e drept, cu vre-o câteva zile mai înainte s'a tipărit și s'a distribuit între noi deputații, însă operatul dlui de Baussner mi-a venit la cunoștință numai în momentul prezent.

Dl Wittstock, deputatul și referentul comisiunii de șapte, declară cu privire la elaboratul comisiunii, că este satisfăcut, vedând, că actuala Universitate a pornit din aceleași puncte de vedere și este de aceeași părere, ca și Universitatea din anul trecut.

Eu însă, dlor, din contră trebuie să declar, că tocmai în aceea, în ce dl Wittstock crede a afla mulțămire, eu nu aflu progresul Universității.

În progres și nu în stagațiune, în părăsirea vederilor din evul mediu și în apropierea cără spiritul seculului nostru am fi aflat mulțămire, eu și toate popoarele, ce locuiesc în fundul regesc.

Această stagațiune, dovedește numai, că faptele și evenimentele anului expirat au trecut fără urmă pre dinaintea onorab. Universității.

Desvoltarea istorică din așa numitul proiect de protest dlui Baussner me provoacă a arunca o privire asupra istoriei noastre. Cei șase sau șapte seculi, de când trăim la o altă ne-au dovedit de ajuns și ne-au învățat, că interesele noastre reciproc, ba chiar și existența noastră națională sunt condiționate unele de altele; că dezvoltarea unei rase se poate înainta numai prin spriginirea celeilalte, că au trecut timpurile în care se credea, că propria bunăstare s'ar putea întemeia numai pe ruinele celeilalte. Istoria ne învață, că ruina unei clase sau a unei rase înseamnă ruina proprie și ruina țerei întregi.

Eu nu știu, dlor, ce ve poate lățul așa tare de acele timpuri?

A-ți întemeiat orașe a-ți ridicat ziduri și întărituri. Însă când primele raze de lumină ale civilizațiunii au început a pătrunde în acele, toate aceste ziduri și întărituri au căzut fără nici un șgomot și orașele noastre au pornit spre decădintă.

Provocându-ve la îngământele hârtii istorice și la pergamente nu veți oprî aceasta decădintă, la națiunile ce locuiesc în fondul regiu nu veți da de resunet, și la cei ce dispun de potestate și cărna statului nu veți afla ascultare.

Una și cea mai importantă întăritură a libertății noastre și a estentei noastre naționale, anume: de a câștiga iubirea și inima națiunilor conlocuitoare din fundul regesc, aceasta a-ți pierdut-o din vedere. Dela aceasta atărnă tot viitorul nostru și soarta fundului regesc.

Deslegarea acestei întrebări va enuncia verdictul asupra vitalității naționale și a dvoastre și a noastră.

De loc nu pot dară pricepe, de ce țineți încă cu atâta tărie de acele 12 puncte din proiectul de reprezentățiune din anul trecut, cari, pre cum am dovedit și în anul trecut, nu cuprind altecele, de cât introducerea stărilor din evul mediu într-o formă nouă.

Aceste 12 puncte sunt cele 12 table; însă 12 table nu ale dreptății, ci 12 table ale exclusivității istorice-egoistice și a punerii afară din lege în cele administrative a locuitorilor din fundul regiu, cari nu se țin de rassa săsască.

Ideea egalității tocmai așa necondiționat domnește în inclinările și moravurile poporului român că în legile ginteii latine și în inima și simțemintele lui ideea libertății tocmai așa de puternic este înrădăcinată ca și în ginteia germană.

Nu me întrebăți, domnii mei, că totuș cum s'a putut, de tot noi am fost cei neineredități și cei neegal tractați, pentru că influința întâmplărilor de ale evului mediu este imensurabilă pre la noi.

Îmi veți reflecta, că în aceste 12 puncte nu este amintit nici cu un cuvânt, că deosebitele popoare genetice se fie deo-

ear ceilalti sunt creștini. Pe locul unde s'a născut Isus e o biserică zidită de mama Impăratului Iustinian. Și o mulțime de protestanți, catolici și ortodocși se duc la acel loc, unii din curiozitate, ear alții din adevărata evlaviă, și toți aduc de acolo iconițe și cruci — pe care locuitorii Vifleemului le au adus la o mare dibăciă — drept suvenir al celui loc sănt, memorabil.

Crăciunul a fost totdeauna o sărbătoare de bucurie.

La Germani e un obicei frumos în seara de crăciun. Ei fac arborele crăciunului și încarcă cu tot felul de daruri pentru copii, fac vifleeme împodobite cu icoana nașterii lui Christos, fac stele cu maghii dela răsărit, și dau astfel acestei sărbători un caracter familiar, — o bucurie dulce și intimă pentru tinăr și bătrân, mai mult însă acelora despre care Isus a ăis "lăsați-i să vină la mine."

Și ce sunt toate aceste obiceiuri? Un simbol al religiunii, un simbol al creștinătății, ear arborele crăciunului e simbolul primăverii, e simbolul bisericiei creștine și al întemeietorei ei, e un simbol al marelui popor preoțesc venit deodată cu nașterea lui Mesia.

Și acesta e timpul cel mai admirabil de primărară al lumii întregi.

sebit tractate. E adevărat, că un astfel de cuvânt nu se află însă această deosebire se cuprinde cu atât mai mult în acel proiect al legii municipale. O singură privire asupra statisticei populațiunii fundului regiu dovedește aceasta.

Fundul regiu are cam 400,000 locuitori; dintre aceștia 170,000 se țin de poporul săsesc; din acești din urmă cam 83,000 locuiesc în cele 7 orașe și patru opide ale celor 11 cercuri ale fundului regiu. Din acest motiv vreți, domnii mei, să transpuneți autonomia comunelor pre cercurile, cea a cercurilor pre orașe și cea a orașelor pre Universitatea săsască, pentru că în acest mod tot dreptul de administrațiune ajunge în mâna sasilor, eară cealaltă parte a populațiunii rămâne lista de drepturi.

Din toate aceste trei proiecte pot aștepta numai urgeară creării unei legi municipale. Însă cu acesta numai nu neam împlinit încă chemarea, pentru că nu este vorba numai de a crea o lege municipală și a o adauge la grămada cea mare a ordinațiunilor și legilor existente, cari n'au pătruns nici când în carnea și sângele poporului, și pre cari nu le cunosc încă nici funcționarii noștri administrativi. Nu v'ăți înțrebat nici când că de ce se schimbă așa des în puțină ani una după alta chiar și constituțiuni și legi fundamentale.

Motivul este acela, că la crearea acestor legi foarte puțin sau de loc nu s'au considerat interesele poporului și trebuințele, ci totdeauna partida, carea din întâmplare avea cărna statului în mână și croia legile după calapodul seu. Cădând partida, se pricepe, trebuia să cadă și legea și să facă loc alteia.

Vedeți dară, că nimic nu se hotărăște și nu se asigură, până când legea nu se înrădăcinează permanent în dreptul și în viața comunelor.

Nu v'ăți întrebat nici când, că cum vine, de pre lângă toate principiile liberale, espese în constituțiunea noastră, totuși noi suntem cei mai neliberali poate-că din toată Europa?

Noi suntem cei mai neliberali din simplul motiv, pentru că n'am priceput-o să dăm viață constituțiunii abstracte în administrațiunea concretă.

Pre cum are legea noastră cristiană trei forme, pre cum timpul are trei perioade, astfel are și societatea trei forme: destinațiunea proprie, voința sau legea, fapta sau administrațiunea. Numai prin asigurarea drepturilor individuale libertatea devine faptă. Numai dacă din locuitorii fundului regiu facem bărbați liberi, din comunități o reuniune de cetățeni liberi și din municipiile noastre o întrunire de comunități libere, numai atunci putem ăice, că ne-am împlinit datorința și că am deslegat norocos problema, în carea constă tot viitorul.

Paragraful 10 al art. de lege 43 din anul 1868 este mai mult al nostru, de cât al dvoastre domnii mei!

"Drepturile basate pre contracte și legii" se referesc mai numai la pozițiunea fundului reg. în afară față de puterea centrală și nu la organizațiunea internă a aceluia. Pentru această organizațiune dispune legea, statorind „ca egala îndreptărire a tuturor cetățenilor de fie-ce naționalitate locuitori pe acest teritoriu trebuie să se considere cuviincios și să se aducă în consonanță." Despre o pozițiune deosebită privilegiată a națiunii săsești în cadrul fundului regiu nu se află în lege nici o urmă.

Nu mai acesta este sensul legal și logic al legii de uniune; și chiar dacă ar voi omul, n'ar putea interpreta alt înțeles fără a aduce §. 10 al acestui articol de lege cu sine însuși într-o contradicere neresolvibilă.

Recunosc adevărul; cuprins în lamentiunea acestor proiecte de reprezentățiune „că toată rânduiala municipală a acestui teritoriu este fără mântuire espus unei disolvări totale." Și sunt triste, triste ăile, în cari pertractăm aceste proiecte; vedem deja dispărând ultimele rămășițe ale activității administrative din cele două decenii trecute.

Chiar și mijloacele noastre de comunicațiune au decădut într-o stare, încât deabia le mai putem folosi, și cele nouă

Ear inimile tuturor creștinilor vibrează sub impresiunea unei bucurii nemărginite și pe buzele lor răsună în liniștea săntă a nopții:

"Lăudați pre domnul, pre domnul dreptății."

Și mic și mare, avut și s'erac se bucură de aceasta sărbătoare veselă, chiar și în căsuța sermaneii v'ăduve nenorocite, luminată de o lampă lăncețită, lucesc din ochii copilului două steluțe în o bucurie dulce, și veselă. Și câte piciorușe goale, câte suflute apăstate gem sub jugul greu al lipsei, — ear astădi ochii lor e vesel, buza lui e zimbătoare, lui li suride o rață de bucurie — e bucurie a ăilei în care s'a născut Christos!

Dar bucuria lor e scurtă, ea ține numai până când sunt copii. Lărgindu-se cercul lor de vederi în lume, și ajungând mari li se răpește și lor toată mulțămirea, toată fericirea ce a gustat în acest timp de aur, al copilăriei lor.

Isus ajungând bărbat, au murit pe cruce pentru că a predicat domneștiile sale învățături, So crate au beut venin pentru lățirea virtuții și moralei, — ideile lor însă sunt nemuritoare și încă nu s'a aflat acel tiran care se poată îngropa o idee mare și generoasă.

Lumina, morală și iubirea au triumfat și triumful lor îl sărbăm noi astădi.

C. A. Silvan.

s'au așezat astfel, în cât nu le putem întrebuița aproape de loc.

Pre când milioanele de bani, încurși din contribuțiunile statului se spesează pentru înfrumșetarea unui oraș, carele pentru încasarea contribuțiunilor și pentru v'ăndări se tiră în tină pre drumurile și stradele noastre.

Pre când administrațiunea este esaurită și poporul, pre care-l reprezentăm, stă cu mâinile ridicate rugându-se pentru împlinirea dreptelor sale pretensiuni, noi, dlor, stăm aici în căierăți.

Atât în interesul dvoastre, cât și în al nostru, în interesul statului este imperativă necesitate de a ne înțelege între noi despre o administrațiune și organizațiune corespunzătoare cerințelor timpului nostru.

Accept dară cu bucurie propunerea comisiunii de șapte de a elabora în această privință un memorand, și propun, ca acest proiect de reprezentățiune să se reoarne comisiunii, spre a o aduce în consonanță cu memorandul elaborând și apoi spre a le pertracta dimpreună am'endouă.

Însă majoritatea săsască a ignorat și această invitare astfel în cât deputații nesasi au trebuit să dee contra punctului referitor la cestiunea teritorială din proiectul de reprezentățiune vot separat, pre care l-au subscris apoi toți deputații nesasi: *Elia Măcelariu, Ioan Hannia, Iacob Bologa, Dr. Ștefan Păcurar, Ioan Deac, Iosif de Orbonaș, Dr. Avram, Tincu, Dr. Demetriu Răcuciu, Emeric de Nagy.* (Va urma.)

Adunarea consorțiului espoșițiunii naționale dela 1881.

Sibiu, 2 Ianuarie st. n. 1885.

Lucrul este vechiu. Pentru ca să pricepem cele petrecute eri în localul societății de lectură române din loc, va fi bine să-l mai improspetăm în memoria.

Este știut că Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român hotărise în adunarea sa generală din 1880, ca comitetul ei să arangeze la 1881, în Sibiu o espoșițiune industrială și agricolă.

Comitetul asociațiunii a făcut toate pregătirile ca să eșecute hotărârea adunării generale, ba în hiperzelul seu, în presupunerea că și noi viețuim între referințe normale într'un stat constituțional, l'a pus p'ăcatele de a cerut dela guvern, ca să-i dee un ajutoriu pentru premii, din fondul merit spre acest scop.

Guvernul însă, în loc de a-i da ajutoriu cerut, sub cuvânt că statutele Asociațiunii nu conțin și facultatea de a arangia espoșițiuni, i a interăis arangierea espoșițiunii.

Asociațiunea a trebuit să se supună și s'a r-tras.

Dar publicul român era de-ja insuflețit pentru espoșițiune, — deci ca să nu se nască o esacerbare și mai mare în popor, inteligența română din Sibiu a avut patrioticul tact a-și călca pe inimă, a sări într'ajutoriu guvernului, și a corege colosala greșală a aceluia.

Domnul Parteniu Cosma a convocat o conferență a inteligenței române din Sibiu pe 5 Iulie 1881, ca să se consulte împreună ce ar fi de făcut față cu ucuzul guvernului?

La acel apel s'au într'unit 23 de membri ai inteligenței române din loc, cari în unanimitate au decis continuarea firului întrerupt prin dispoșițiunea guvernului, și arangierea espoșițiunii cu ori-ce preț, chiar cu risicul lor moral și material. Angajamentul s'a luat la protocol, și s'a ales un comitet executiv.

Comitetul instituit prin acel consorțiu apoi s'a pus la lucru și a arangiat espoșițiunea, carea între impregiurările noastre a reieșit peste toată așteptarea.

Membrii acestui consorțiu au fost convocați pe ađi la 4 oare d. m. în localul societății române de lectură la adunare, pentru a delibera asupra rațiociniului comitetului referitoriu la espoșițiunea din 1881.

A fost invitată și presa română din loc.

Decursul adunării a fost următoriu:

Dnul P. Cosma în cuvântul seu de deschidere arată că în calitatea sa de președinte al comitetului espoșițiunii, în urma unui conclud al aceluia a convocat pe mandatarii comitetului, ca pe s'ngurul corp îndreptățit a-i cere socoteala, ca să delibereze asupra rațiociniilor referitoare la espoșițiune, roagă deci pe cei prezenți ca pentru actul acesta să se constituie, alegându-și un președinte și un notariu dintre acei domni cari nu sunt membrii comitetului.

Adunarea aclamează de președinte pe dl consiliar alic în pensiune Jacob Bologa, ear de notariu pe dl advocat Dr. Nicolau Olariu.

Ocupându-și biroul locului, dl Eugen Brote secretariul comit. esp. raportează verbal, că comitetul espoșițiunii abia în anul acesta și a încheiat afacerile referitoare la espoșițiune. Pozițiunea ultimă a înfratelor datează din Novembre 1884.

Comitetul a întâmpinat foarte multe greutăți până la desfacerea expoziției, pentru că publicul nostru sponsonat n'are prăcă în afaceri de acestea și a trebuit să împlinescă tot comitetul și lucruri de acelea care la alte expoziții cad în sarcina esponsonților.

Încă la începutul anului 1883 a hotărât comitetul ca pentru a nu se perde pentru posteritate rezultatele acestei expoziții, să ede o dare de seamă care să conțină istoricul, partea tehnică, cu catalogul obiectelor după grupe, critica streinilor, și în fine rezultatele culturale ale expoziției.

Această lucrare are să devină o carte voluminoasă. S'au angajat la dăna patru inși, cari însă fiind foarte ocupați și cu alte afaceri n'au putut termina încă, dar se speră că în primăvara viitoare va fi gata și această carte.

Independente de această afacere sunt socoțile referitoare la însăși expoziție.

Cassariul dl Romul Petric și a compus rațiunile, și ajustate cu toate documentele necesare le-a subțernut comitetului, care a esmis din sibul sau o comisiune, statătoare din dd. N. Cristea, Ios. St. Șuluf și Visarion Roman ca să le censureze și să-și dea opiniunea asupra lor. Comisiunea le-a censurat și aflându-le în regulă a propus încuviințarea lor și darea absolutului pentru cassariu.

Comitetul primind propunerea comisiunii sale a dat absolutul pentru cassariu, — vine deci acum naintea mandatului său, și subțernându-le socotelele cu toate documentele referitoare la dănașele îi roagă să le censureze și din partea dănașilor și dacă le vor afla în regulă să dea absolutul pentru comitet.

După acestea dându-se cetire rațiunilor din cari rezultă, că percepțiunile expoziției au fost 9249 fl. 95, cr. ear erogațiunile 9233 fl. 03 prin urmare, un rest de cassă de 16 fl. 92 cr. adunarea le aprobă, dă absolutul comitetului și dispune publicarea lor prin diarele române și trimiterea câte un exemplariu la institutele cari au spriginit întreprinderea cu ajutoare considerabile.

În fine s'a mai luat un conclus, prin care: adunarea luând cu plăcere spre știre promisiunea comitetului de a eda o carte despre istoricul și rezultatele expoziției, pentru ostenelele și zelul dezvoltat întru arangierea acelei întreprinderi naționale îi exprimă mulțăminta sa.

Cu acestea după ce s'au mai luat măsuri pentru autenticarea protocolului, adunarea s'a încheiat.

La timpul seu vom publica și noi rațiunile. Slovă.

O epistolă a ministrului reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

Ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică, Aug. Trefort a adresat episcopului gr. cat. din Oradea mare, Mihail Pavel din ocaziunea că a făcut o fundațiune de stipendiu pentru un elev al scoalei pentru măiestri de pictură următoarea epistolă:

„Ilustrisime Domnule Episcoape! Primind în săptămâna premergetoare Crăciunului epistola Ilustrității Tale provădută cu 6000 fl., aceea o privesc de o adevărată donațiune de crăciun și în asemenea mod me bucur.

Ilustritatea Ta dorești în acea epistolă, ca acestea 6000 fl. să se întrebuițeze în folosul scoalei pentru măiestri de pictură astfel, ca din camelele acestei sume să fie împărțit un elev sirguincios și talentat al scoalei pentru măiestri de pictură într'un stipendiu anual de 300 fl., sau încât aș dori a dispune în alt mod despre întrebuițarea acestei sume te învoești și la aceea.

Cuprinsul prețutei epistole a Ilustrității tale m'a adus în acea tentațiune, că oare n'ar fi consult a întrebuița jumătate din suma oferită pentru alte scopuri, și în deosebi pentru industria de arie. Ștind însă, că dacă voim, că scoala pentru măiestri de pictură să înflorească, — din cauza relațiunilor noastre curioase sau mai bine zis, din cauza acelei aplecări a noastre, că ne place a întona interesele noastre culturale, dar facem foarte puțin pentru ele — aceea trebuie înainte de toate provădută cu stipendie; și de oare-ce nici decât nu sum preten împărțirii puterilor — n'am detras nimic din această fundațiune pe conta picturii; — incredintându-me în aceea, că asociațiunea de industrie de arte, care de ja stă aproape, ca să se înființeze, va afla sprigin calduros atât din partea cercurilor bisericesti, cât și din partea magnaților nostri.

Este un lucru logice interesant, încât de puțin privim de serioasa criză economică și cu ce modalități copilărești voim aceea a o sana. Pentru aceasta este numai o modalitate.

Aceea, că trebuie să creăm industria, cu atât mai vartos, ca să creăm conuementi în patrie pentru

materiile noastre crude, pentru-că numai din dezvoltarea industriei se poate înmulți numărul acelor cari nu numai simțesc lipsa vieții, ci le pot acele și indetuli prin remunerarea muncii lor — cari mănca pâne de grâu și beu vin și bere.

Aceste nu sunt illusiuni, ci realități. Americanii sunt cu ceva oameni mai practici decât onorații noștri județi de tablă, dar prin folosirea tuturor mijloacelor și între atari împregiurări cari au fost mai puțin favoritoare pentru dezvoltarea industriei decât ale noastre, au știut să creeze industria.

Rusii, despre cari nu se poate dice că sunt ideologi, au creat industria între împregiurări și mai puțin favoritoare decât ale americanilor. În această lume modernă fără industrie, recunoscând și părțile umbroase a aceleia, nu ne putem feri.

Nu-mi este măestria de a profeti, dar nu pot să nu-mi exprim aceea îngrigire, ca dacă nu vom ști abdice de acele datine și prejudețe rele cu cari ne purtăm față de lucrurile gătite în patrie, preste câți va ani ne vom simți foarte incoți, căci nu vom avea cu ce să acoperim socotele mesarilor din Viena, ale croitorilor din Londra și ale francesilor marchande de modes.

„Viitoriul.“

Trefort m. p.

Programa

pentru concertul ordinar al reuniunii române de cântări din Sibiu,

ce se va arangia Sâmbătă la 22 Decembre 1884 în sala d-la „Musikverein.“ Inceputul la 7 oare sara.

1. „Cor“ din Oratoriul Anotimpurile de I. Haydn.
2. „Fantasie“ sur des motifs, del'opera „La Straniera de Bellini pour le Piano par S. Talberg.
3. „Imosul Rosaliilor,“ pentru cor micst și quartet solo de G. Dima.
4. „Două cântări“ pentru o voce de bas cu acompaniare de piano:
  - a) „Nor de vijelie“ de W. Humpel.
  - b) „Cu pace să fiți voi“ de F. Schubert.
5. „Terzet“ (2 Soprane și Alt) și cor din Oratoriul „Elias“ de F. Mendelssohn-Bartoldy.
6. „Rugăciune“ pentru soli, cor micst și acompaniare de piano de F. Schubert.

Varietăți.

* (Prelegere publică). *Duminecă în 23 Decembre a. c. (4 Ianuarie 1885) la 5 oare seara va prelege în localul casinei române de aici P. Protopresbiter Simeon Popescu despre „propagarea Evangheliei prin Apostoli.“*

Bilete de intrare à 20 cr. (pentru studenți jumătate) se află la administrațiunea „Tel. Rom.“ a „Observatoriului“ și a „Tribunei“ precum seara la cassă.

* Convocatoriu. Învățătorii din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se convoacă pe 3/15 Ianuarie 1885 și ziua următoare, începând la 8 oare dimineața la o conferință, loco scoala normală gr. or. din Borgo-Prund cu următoarea:

Programă:

1. Constituirea învățătorilor în sub reuniune;
2. Uniformarea învățământului în toate scoalele elementare din protopresbiteratul Bistriței, relativ la planul de învățământ și la manuale;
3. Înființarea unui stipendiu pentru susținerea unui pedagog în institutul „Andreian“ din Sibiu;
4. Prelegeri practice, și anume:
  - a) din religiune: „cunoștința despre Ddēu“ tractată de dl Pavel Beșa, catechect și învățătoriu la scoala normală gr. or. din Borgo-Prund;
  - b) din învățământul intuitiv; „cartea“ tractată de dl Ilariön Bosga, învățătoriu la scoala normală din Borgo-Prund;
  - c) din scriptologie: dezvoltarea și tractarea sunetului „i“, tractat de dlu Stefan Vrășmașiu, învățătoriu la scoala elementară din Borgo-Prund;
  - d) din comput: numărul 1 și 2 tractat de dl George Ghița, învățătoriu în Borgo-Mijloceni;
  - e) din Geografie: orizontul, orientarea în spațiu scoala și comuna, tractată de dl Iacob Onea învățătoriu și director la scoala normală gr. or. din Borgo-Prund;
  - f) din Istoria naturală „boul și vaca (vita)“ tractată de Eliseu I. Dan, învățătoriu la scoala normală din Borgo-Prund;
  - g) din fisică; despre „acru“ tractat de dl Simeon Pabone, învățătoriu substituit în Borgo-Dioseni.
  - h) prelegere despre purtarea „condicelor scoolare“ după instrucțiunea Prea Ven. consistoriu din

9 August 1883 Nr. 3215 scol. de dl Ion Orban cleric abs. din Borgo-Suseni:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Bistriței.

Borgo-Bistrița în 17/29 Decembre 1884.

Simeon Monda
protopresbiter.

* (Postal.) Din partea direcțiunei postale din Sibiu se escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Nagykapus (comitatul Clușului) cu terminul de trei săptămâni sub următoarele condițiuni:

Contract oficial, 100 fl. cațiune. Venitele: 120 fl. salariu, 40 fl. paușal de cancelarie și 240 fl. paușal de transport.

* (Mulțămită publică), Eforia scoalei centrale grănițerească de reuniune din opidul Hațeg vine a esprima cea mai adencă mulțămită eruditului și marelui bărbat al națiunei române dlui Georgiu Bariț, care cu ocaziunea vizitărei scoalei noastre a binevoit a dona pentru biblioteca noastră scolară a fostilor grănițeri a compag. II-a din regimentul român I de grăniță: „Raportul lui Avram Jancu și două raporturi a lui S. Balint și Acsente Sever.

Asemenea și dlui învățător P. Oltean care înca ne-a donat;

„Scoala română de B. Petri din anul 1877. Gramatica limbei maghiare de O. Bariț. *Lehrbuch zum Lehrbuch der Kammer-stenografie von Leopold Conn. Lehrbuch der deutschen Kammerstenografie von L. Conn.*

Marinimoasele donuri vor servi de peatra la edificarea fantinei nesecavera din care să se adape ori care român.

Din ședința eforiei scolare.

Hațeg la 23 Decembre 1884.

Georgiu Ciuciu,
președinte.

Nicolae Sănăuian,
secret. eforial.

* Bal român împreunat cu o reprezentațiune teatrală se va arangia cu scop filantropic, Mercuri în 7 Ianuarie st. n. 1885 în sala „Otelului roșu“ din Mercuria.

Inceputul la 7 oare seara.

Prețurile intrării: de persoană 1 fl.; de familie de 3 membri 2 fl.; ear preste 3 membri de fiecare câte 1 fl.

Oferte benevole se primesc cu mulțămită și se vor quita pe cale diaristică.

* Producțiune literarie se va arangia Joi în 8 Ianuarie st. n. 1885, adecă a treia și de Crăciun, în localitatea scoalei centrale grănițerești din Voila. Prețul intrării de persoană 50, de familie 1 fl. 20 cr. v. a. Venitul e destinat în favorul elevilor miseri. Oferte marinimoase se primesc cu mare mulțămită, și se vor quita pe cale diaristică. Inceputul la 6 1/2 oare sara.

Program:

1. „Cuvânt ocașional,“ rostit de învățătoriu diriginte Georgiu Dobrin.
2. „Dorile frumoase,“ poesie esecutată de corul elevilor.
3. „Deșteptarea României,“ poesie de D. Bolintean, declamată prin dșoara Sofia Gila.
4. „Idila,“ duet esecutată de învățătorii Nicolau Ludu și Ioane Muntean.
4. „Despre femeia română,“ disertațiune de dl Nicolau S. Șerban.
6. „Sentinela română,“ poesie declamată de Gavril Pop, învățătoriu diriginte.
7. „Dialog,“ esecutată prin elevi.
8. „Tablou țărănesc.“
9. „Cuvânt de închidere.“

II.

Cu aceasta ocaziune se va reprezenta și piesa teatrală.

„Arvinte și Pepelea.“

vodevil într'un cor de Vasile Alesandri.

Persoanele:

1. Arvinte, de 50 ani dl I. Muntean.
2. Pepelea, de 25 ani dl Nicolau Ludu.
3. Mandica nepoata lui Arvinte. * * * După reprezentațiune va urma petrecere sociale cu dans.

* (Unde se sërbează mai întâiu anul nou?). Anul nou 1885 începând în Berlin Marți 1. Ianuarie, la 12 oare noaptea, Filadelfia abia socotește în acel mement 31 Decembre 1884 seara la 6 oare, San-Francisco aceeași și 3 oare d. a. Mergând spre orient se constată că în acelaș timp și moment Calcutta compează 5 oare în dimineața de 1 Ianuarie 1885, Sidney, în Australia, 9 oare a. m. și Zelanda-Noauă 11 oare în ziua anului nou. În acelaș moment în care la capul de Ost din Zelanda-Noauă se înregistrează ziua de Marți, 1. Ianuarie 1885, dimineața la 2 oare, localitatea Manilia compează Duminecă 30 Decembre 1884., sara 10 oare, 15 minute. Anul nou se anunță pentru toți mai întâi în Zelanda-Noauă.

* (Un atentat contra Țarului.) Se telegrafiază din Eiddtkuhnea (fruntăria usească) cu data de 20 Decembre:

Se scrie, din Petersburg, că cu ocaziunea recentei sârbări a cavalierilor ordinului Sfântului George, un atentat fusese organizat contra țării.

Conspiratorii desșurupaseră șinele de pe linia de la Gacina la St Petersburg cu scopul de a face se deraieze trenul imperial.

În locul ales pentru executarea acestui proiect, s'a găsit o santinelă ucisă. În apropierea corpului neînșlefăit al acestui soldat, s'a găsit o chee de șurupuri. Acest instrument a fost recunoscut ca aparținând unui cantonier care a dispărut din ziua atentatului.

Depeșa care dă aceste amănunte nu spune căror împrejurări se datorește avortarea acestui nou atentat.

În același timp se scrie din Moscva că poliția a descoperit, pe calea ferată, aproape de terenul ocupat de expozițiunea industrială, cadavrul mutilat al unui necunoscut. Se crede în genere că acest cadavru este al unui nihilist executat de tovarășii săi pentru crimă de trădare.

* (Agitațiunea irredentistă în Italia.)

Cu data de 20 Decembrie, seara, se scrie din Roma:

„Noaptea trecută poliția a rupt afșuri putând inscripțiunea „Lui Oberdank.“

„Astăzi emigrații trentini și istrieni au depus o coroană în onoarea lui Oberdank, submigdalul istoric din villa Glori. Poliția a luat o.“

Cu aceeași dată se comunică din Milan:

„Eri seara, s'a arătat un tiner apărținând cercului Tinerimei republicane, care căuta a arunca o bombă în apropierea palatului poliției.

„Astăzi, un sergent de oraș a descoperit o bombă lângă Palatul Justiției.

„Aseară au fost arestați opt tineri asupra cărora s'au găsit manifeste ale unui cerc numit Garibaldi și Triest.“

* (Ex-președinte Grant condamnat.)

Se știe că generalul Grant, trei zile înainte de falimentul șomotos al casei Grant și Ward, împrumutase de la d. William Vanderblitt o sumă de 150,000 dolari, rambursabili la cerere. În aceste din urmă

timpuri împrumutătorul ceru în zadar restituirea banilor. În ziua de 4 Decembrie el acționă pe debitorul său dinaintea curții supreme și afacerea s'a terminat prin o sentință care condamnă pe fostul președinte al Statelor-Unite a plăti d-lui Vanderblitt 155,417 dolari, reprezentând suma împrumutată împreună cu dobânda dela 3 Maiu și cheltuelile de judecată.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 30 Decembrie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	124.—	124.—
Renta de aur ung. de 4%	95.75	95.70
Renta de aur austriacă	103.90	103.50
Renta ung. de hârtie	81.90	81.80
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.—	96.50
Obligațiuni urbariale temesane de	100.75	100.50
Ațiuni de bancă de credit ung.	300.25	300.50
Sorti de regularea Tisei	116.70	116.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	100.—	100.—
Galbin	5.79	5.76
Napoleon	9.75	9.75
London (pe polița de trei luni)	128.15	128.20

Nr. 406. [1960] 2—3
CONCURS.

Devenind parochia de clasa a III-a din comuna Căpâlna protopresbiteratul Sebeșului vacantă, se escrie amesurat ordinului preaveneratului Consistoriu archidieceșan din 18 Septembrie 1884 Nr 3586. B. pentru întregirea acesteia, concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) dela 130 familii câte o ferdelă de cucuruz în grăunță de familie, câte o veadržă — ferie — de must și câte o di de lucru — clacă — și

b) venitele stolari usitate și regulate; venitele aici înșirate dau suma de 400 v. a.

Cei ce doresc a ocupa supranumită parochie au se și înainte su plicile instruate conform prescrișelor statutului organic și Regulamntului pentru parochii — oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebeș până la arătatul termen; concurenților le stă în voie a se presenta în acest termen în vre-o duminecă poporului.

Sebeș, în 26 Novembre, 1884.

În conșelegere cu comitetul parochial.
Ioan Tipeiu,
protopr.

Nr. 745. [1959] 2—3
CONCURS.

La institutul economic din Mediaș în Transilvania, este de a se ocupa un al treilea post de învățatoriu pentru specialitatea economică, având a se considera mai ales vieritul și grădinaritul, apoi cultivarea albinelor și a vermililor de mătășă.

Cu acest post este împreunat un salariu anual de 1000 fl., apoi drep tul de pensune după dispoșițiunile conșului Universității din 27 Novembre 1874. Nr. 845/874. Ar fi a se propune peste săptemâni 20 de oare teoretic, apoi se vor conduce lucrările grădinaritului și a vieritului în grădina și în pivniță.

Inștituiri se va face d-oacardată numai pe un an în mod provisoriu, și după prestare îndestulitoare, înștituirea provisoră la sfârșitul anului de probă devine definitivă, la cas că nu se înștâmplă aceasta, respectivului i se restitue șpesele de călătorie tour și retour.

Cereri la acest post sunt a se adresa până la 1 Marte, 1885 la oficiul central al Universității sășești în Sibiu. Va trebui produs testimoniu despre absolvarea de cel puțin 6 clase gimnasiale sau reale, absolutoriu dela academie agronomică, documentare de practică corespunșătoare în vierit și legumărit.

Limba de propunere este cea germană, *ceteris paribus* vor fi preferiți cei ce cunosc limbile patriei (germană, maghiară, română.)

Sibiu, 17 Decembrie, 1884.

Oficiul Central al Universității sășești.

Nr. 642. [1958] 2—3
Edict.

George G. Badea din Brașov din tractul protopresbiteral al Brașovului I, care cu necredință părăsi pre legiuita sa soție Marina I. Giuvelca tot din Brașov și neștiindu-se ubicațiunea lui, prin aceasta se citează că în termen de trei luni de zile se se prezenteze înaintea subscrișului oficiu protopresbiteral, căci la din contră se va aduce sentință cu total divorțiu și în absența lui. Brașov, în 28 Novembre, 1884.

Oficiul protopresbiteral al Brașovului I, ca for matrimonial.

Ioan Petric,
ppresbiter ca adm. ppresb

Nr. 417. [1957] 2—3
Edict.

În urma încuviinșării Preavenerabilului consistoriu archidieceșan dto 17 Iuliu a. c. Nr. 1884 B. se provoacă Ioan Stirecin Morariu gr. or. din Seliște, care de 7 ani și au părășit cu necredință pre legiuita sa soție Paraschiua Stirecin n. Ioaneș Milea tot din Seliște, fără a se ști ubicațiunea lui, a se presenta în termen de 3 luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul inștentat de soția sa se va pertracta și în absența lui.

Seliște, 11 Decembrie, 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Seliștei.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[1945] 4

CALENDARIU pe anul comun dela Christos 1885.

Anul al treideci și patruilea.

Prețul unui esemplar legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **28 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Calendarul (julian și gregorian, cu înșemnarea exactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Servișul postal și telegrafic. — Tacsă de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nouă și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania cuprinșdând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățatorii cu comunele bisericescii din archidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhiile metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Odată și așii, (contraste). — **Baba**, (poveste). — **Notițe pentru proști.** — **Poesii.** — **Cuvinte bătrânești**, — de G. Sima a lui Ion.

Conșpectul săptemănilor. — Înșemnarea țergurilor.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recușite bisericescii
de rit catolic și grec.

[1928] 9—30

în Budapeșta, strada Vățului, Văczii uțza Nr. 17.

Felon sau Odăjdii
Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin,
prapori. Toate felururile de steaguri,
și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altarul, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru bisericii, ripide, chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectueșc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Pentru sârbători.

Ornamente de tot felul pentru pomul crăciunului, Rum, Thee, și cele necesare la Thee, liquer de diferite sorturi, pești marinați, sardine rusești, sardine în unt de lemn, heringicre, patlagele sticla à 26 și 16 cr., făină și alți articlii de șpecerie cu prețurile cele mai moderate se află la

[1961] 1—1

Ludwig Fuchs,
(Strada-Pintenului și a Măcellarilor.)

Aduc la cunoștinșă Onoratului Public, precumcă mi am deschis

Cancelaria de advocat

în Sibiu „piața mare Nr. 19.“
primesc spre înșgrigare cauze civile, cambiale, comerciale, criminale, administrative și financiare.

[1961] 2—3
Dr. Basiliu Preda,
advocat.

Infalibil.

Retrimitem banii primiți tuturor celor, cari nu va avê efect

„Roborantium“ (mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpățina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încărunșire. După întrebunșare mai deasă garantăm succesul. Expediția în stiele originale cu fl. 1.50, la stiele de probă fl. 1 prin J. Grolich in Brünn. „Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia F. A. Reissenberger. Bistrița: Fried. D. Hzerberth, farmacist. Cluș: Nicolau Scék y, farmacist. Feldioara: Wilhelm Schneider, farmacist. Aiud: Iosef Oberth, farmacist. Praid: A. Weber, farmacist. Székely-Keresztur Fr. Ios. Jaeger, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébè“ alife orientale pentru frumșeșă, pentru frumșeșă din care se nasce frăgeđie, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vârsat. — Prețul 85 cr. [1718] 38

„Bonquet du Serail de Grolich.“

parfum de basmană pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumșeșă se poate întrebunșă și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.